

A Kézirattár használata

A különgyűjteményi olvasóterem nyitvatartása:

- **kedd-csütörtök: 10-től 18 óráig**
- **péntek-szombat: 9-től 19 óráig**

A Kézirattár, a Régi Nyomtatványok Tára, a Térkép-, Plakát- és Kisnyomtatványtár, valamint a Színháztörténeti és Zeneműtár 2022. október 18-tól közös olvasóteremben várja az olvasókat.

A különgyűjtemények olvasótermeibe csak **előzetes hely- és időpontfoglalást** követően tudunk kutatási lehetőséget biztosítani olvasóinknak.

A Kézirattár használata

Kérjük, hogy lehetőség szerint tervezett látogatásuk előtt legalább 24 órával jelezzék foglalásukat a helyfoglalas.kulongyujtemenyek@oszk.hu [1] e-mail-címen! Kérjük, hogy amennyiben időpontfoglalásuk ellenére mégsem tudnak jönni, jelezzék, hogy másnak tudjuk kiadni a felszabadult helyet.

Dokumentum-előkészítésre vonatkozó kéréseiket **hétközben** a tervezett látogatásukat megelőző napon **16.30-ig**, a szombati napra vonatkozóan pénteken 13 óráig várjuk.

A **referenz szolgáltatás** hétköznapokon 16.30-ig, pénteken 14 óráig vehető igénybe.

[Munkatársaink](#) [2] telefonon vagy emailen keresztül is szívesen adnak felvilágosítást. Kérdéseiket elektronikus levélben: **manuscriptum[kukac]oszk.hu**, vagy a (+36-1) 224-3700/890, a (+36) 30 311 3519, a (+36) 30 312 3782 vagy a (+36) 30 310 9377 telefonszámokon tehetik fel.

Az olvasóterem használata:

- Amennyiben a Kézirattár, a Régi Nyomtatványok Tára, a Térkép-, Plakát- és Kisnyomtatványtár, valamint a Színháztörténeti és Zeneműtár közös olvasótermében (VI. emelet, korábbi színháztörténeti és zeneműtári olvasóterem) szeretnének helyet foglalni (15 olvasói hely), igényüket a helyfoglalas.kulongyujtemenyek@oszk.hu [1] e-mail-címen jelezzék.
- Minden helyfoglalási igényre válaszolunk, de a nyitvatartási időn kívül érkező e-maileket csak a következő nyitvatartási napon tudjuk feldolgozni, ezért az olvasók türelmét kérjük. E-mailes

megkeresésükben lehetőség szerint tüntessék fel telefonos elérhetőségeiket, hogy esetleges ütközés esetén munkatársaink könnyebben tudjanak egyeztetni Önökkel.

- A különgyűjtemények dokumentumai továbbra is csak érvényes, legalább fél évre szóló **olvasójegy** birtokában kutathatók, **napijegy** kizárólag a katalógusok és a szabadpolcos állomány használatára jogosít.
- Az **egyidejűleg kikérhető dokumentumok száma korlátozott**: 2 darab kötetes kézirat (több kötetes mű esetében is), illetve 5 darab szálas kézirat (Analekta / Levelestár / Fond) kérhető ki.

Másolatok készítése:

Az olvasóteremben fényképezőgép használata tilos. A tár anyagából a könyvtár digitalizáló műhelye megrendelés alapján másolatot készíthet, amennyiben a dokumentum állapota ezt lehetővé teszi. Fénymásolat egyetlen régi dokumentumról sem készíthető. Az másolatkérésre vonatkozó elektronikus ajánlatkérő űrlap kitöltése még nem jelenti a másolás automatikus engedélyezését, ebben a döntés az osztályvezető hatáskörébe tartozik. Amennyiben a fotózás publikálás céljából készül, ezt a megrendelő köteles közölni és külön engedélyeztetni. A közlésért a megrendelő a könyvtárnak felhasználási díjat köteles fizetni, melynek megállapítása az osztályvezető feladata.

TÁJÉKOZÓDÁS A GYŰJTEMÉNYBEN

Felhívjuk kutatóink figyelmét, hogy az Országos Széchényi Könyvtár megalakulását (1802) követően, a Magyar Nemzeti Múzeum létrejötte (1810) után betagozódott a Múzeum szervezetébe, és egészen 1949-ig ebben a keretben működött. Ezért régi közlemények, bibliográfiai hivatkozások a legtöbb esetben a Múzeum nevét tüntetik fel a hivatkozott dokumentum őrzőhelyeként (Magyar Nemzeti Múzeum, Magyar Nemzeti Múzeum Könyvtára, Magyar Nemzeti Múzeum Széchényi Országos Könyvtára). Ez minden esetben az Országos Széchényi Könyvtárat fedi.

Elektronikus katalógusok

A 2000-ig feldolgozott anyagban a kutatók az alábbi elektronikus katalógusból tájékozódhatnak: Arcanum - DVD, Az Országos Széchényi Könyvtár Kézirattárának katalógusai.

Cédulakatalógusok

A 2000-ig feldolgozott anyagban a kutatók a kutatóterem folyosóján elhelyezett cédula-katalógusból tájékozódhatnak.

Fondjegyzékek

A személyi fondok részletes jegyzékei a kutatóteremben állnak a kutatók rendelkezésére.

Nyomtatott katalógusok

- A Széchényi Könyvtár kéziratának első nyomtatott katalógusa:
Catalogus mancriptorum Bibliothecae Nationalis Hungaricae Széchényiano-Regnicolaris, I-III. Sopron, 1815.
- Az 1940-ig beszerzett latin nyelvű kódexek katalógusa:
BARTONIEK Emma: *Codices manu scripti Latini. Vol. 1. Codices Latini medii aevi.* Budapest, 1940. (Catalogus Bibliothecae Musei Nationalis Hungarici - A Magyar Nemzeti Múzeum Országos Széchényi Könyvtárának címjegyzéke 12.)
- Az 1940 után beszerzett latin nyelvű kódexek katalógusa:
VIZKELETY, András: *Mittelalterliche lateinische Handschriften der Széchényi-Nationalbibliothek.* Budapest, 2007. (Fragmenta et codices in bibliothecis Hungariae, VI)
- A német nyelvű kódexek katalógusa:
VIZKELETY, András: *Beschreibendes Verzeichnis der altdeutschen Handschriften in ungarischen Bibliotheken. Bd. I. Széchényi-Nationalbibliothek.* Budapest, 1969.
- Az 1950-ig beszerzett magyar nyelvű újkori kötetes kéziratok katalógusa:
Az Országos Széchényi Könyvtár magyar nyelvű újkori kötetes kéziratának katalógusa, 1-3.

A Kézirattár használata

(Összeáll. az Országos Széchényi Könyvtár Kézirattárának dolgozói a Magyar Tudományos Akadémia támogatásával működő munkaközösség részvételével.) Budapest, 1956.

- A francia nyelvű kötetes kéziratok katalógusa:
Az Országos Széchényi Könyvtár francia nyelvű kötetes kézíratainak katalógusa. - Catalogue des volumes manuscrits français. J. Hajdu Helga közreműködésével összeáll. Cz. Musztács Ágnes. Budapest, 1960. (Az Országos Széchényi Könyvtár kiadványai 52)
- A Széchényi Könyvtár és más budapesti gyűjtemények görög nyelvű kézíratainak katalógusa:
KUBINYI Mária: *Libri manuscripti Graeci in bibliothecis Budapestiensibus asservati.* Budapest, 1956.
- Az ószláv kéziratok katalógusa:
Catalogue of the Slavonic Cyrillic Manuscripts in the National Széchényi Library. Ed. by Ralph CLEMINSON, Elissaveta MOUSSAKOVA, Nina VOUTOVA. Budapest, 2006. (CEU Medievalia, 9)

A kutatást segítő monográfiák, közlemények, nyomtatott és kéziratos segédletek

- Az 1928-ig beérkezett kódexek művészettörténeti bemutatása:
HOFFMANN Edith: *A Magyar Nemzeti Múzeum Széchényi-Könyvtárának illuminált kézíratai.* BUDAPEST, 1928. (Az OSzK Tudományos Kiadványai, 1)
- Válogatott történeti források jegyzéke:
Kéziratos források az Országos Széchényi Könyvtárban, 1789-1867. Budapest, 1950.
- Arab kéziratok:
GOLDZIHNER Ignác: *A Magyar Nemzeti Múzeumi Könyvtár keleti kézíratai, I.* = Magyar Könyvszemle 1880, 102-125.
- Török kéziratok:
GOLDZIHNER Ignác: *A Magyar Nemzeti Múzeumi Könyvtár keleti kézírata, II.* = Magyar Könyvszemle 1880, 222-243.
- Héber kéziratok:
KOHN Sámuel: *A Magyar Nemzeti Múzeum héber kézíratai.* = Magyar Könyvszemle 1877, 16-27.
- A Széchényi Könyvtár és más budapesti könyvtárak román nyelvű kézíratai:
POPA, Mircea: *Manuscrite românești in bibliotecile budapestane.* = Anuarul de Istorie și Arheologie Cluj-Napoca. Extras. XXIII (1980).
- Örmény kéziratok:
P. FOGOLYÁN Vilmos András: *Örmény kódexek az Országos Széchényi Könyvtárban.* = Magyar Könyvszemle 1943, 16-23.
- Olasz nyelvű kéziratok:
ZAMBRA, Luigi: *I manoscritti italiani nella Biblioteca Széchényi del Museo Nazionale Ungherese di Budapest.* = Bibliofilia (Ed. Leo Olschki) 1911.
- A Széchényi Könyvtár alkímiai kézíratai:
SCOTTI, Andrea gépiratos jegyzéke. (Elhelyezve a Kézirattár kutatótermében.)
- Berzeviczy Klára: *Az Országos Széchényi Könyvtár német nyelvű újkori kötetes kézíratainak katalógusa - Quart. Germ.,* Budapest, 1912. (Kézirat, elhelyezve a Tudományos Olvasóteremben.)

A segédkönyvtár katalógusa

A segédkönyvtár anyagáról a kutatóterem folyosóján elhelyezett cédula-katalógusban, illetve a könyvtár központi katalógusában tájékozódhat a kutató.

Feldolgozatlan dokumentumok

A 2000 után bekerült dokumentumokról, illetve a feldolgozatlan kéziratokról a Tár [munkatársai](#) [3] belső nyilvántartás alapján adnak felvilágosítást.

Forrás webcím: https://oszk.hu/kezirattar_olasoterem

Hivatkozások:

[1] <http://helyfoglalas.kulongyujtemenyek@oszk.hu>

[2] https://telefonkonyv.oszk.hu/telefonkonyv/index.htm?search=&type=szerv&search_h=CN%3DKezirattar%2COU%3DKezirattar%2COU%3DKutatasi_es_Kulongyujtmenyi_Foosztaly%2COU%3DAltalanos_Foigazgato-helyettes%2COU%3D01_Foigazgato%2COU%3DDepartments%2COU%3DEmployees%2CDC%3Dad%2CDC%3Ddoszk%2CDC%3Dhu&type_h=dolg&deptName=K%C3%A9ziratt%C3%A1r

[3] http://www.oszk.hu/telefonkonyv/index.htm?search=&type=szerv&search_h=CN%3DKezirattar%2COU%3DKezirattar%2COU%3D4_Kulongyujtmenyi_igazgatosag%2COU%3DDepartments%2COU%3DEmployees%2CDC%3Dad%2CDC%3Ddoszk%2CDC%3Dhu&type_h=dolg&deptName=K%C3%A9ziratt%C3%A1r